



**FYLKESMANNEN I HEDMARK**  
**Miljøvernavdelingen**

**Inspeksjon ved Alvdal kommune/Alvdal RA** **Endelig rapport.**

---

Kommunens adresse:	<b>Alvdal kommune</b> <b>2560 Alvdal</b>	Tlf. nr.	<b>62 48 90 00</b>
Inspeksjonsdato:	<b>11.6.2008</b>	Org. nr	<b>939 984 194</b>
Forrige kontroll:		Tillatelse nr.:	<b>06.063</b>
Til stede fra kommunen:	<b>Arne Hoelset</b> <b>Anders Tverråen</b>	Utslippstillatelse av:	<b>14.12.2006</b>
		Endring av:	
		Rapport nr:	<b>08.036</b>
		Arkivkode:	<b>461.2</b>
		Saksnr., brev:	<b>08/3286</b>
Fylkesmannens inspektør:	<b>Steinar Østlie</b>	Bransjenr. (NACE):	<b>75.11</b>
		Risikoklasse:	<b>*</b>

---

**Hensikt:**

Forhåndsvarslet inspeksjon med spesiell vekt på rensekrav til anlegget, registrering av overløpsdrift, drift av renseanlegg, utslippskontroll og internkontroll (risikovurdering og avviksbehandling).

Inspeksjonen var et ledd i en landsdekkende kontrollaksjon. Målene for aksjonen var:

- Kartlegging av status for gjennomføring av nye krav
- Bidra til gjennomføring av nye krav innen fastsatt frist
- Medvirke til bedre datakvalitet i avløpsrapporteringen

**Hovedkonklusjon :**

Under inspeksjonen ble det påvist følgende avvik fra krav i utslippstillatelse, forurensningsloven eller forskrifter:

- Enkelte rutiner ved drifts- og utslippskontrollen er ikke tilfredsstillende

Fylkesmannen vil ellers bemerke følgende forhold:

- Kommunen vil ikke kunne oppfylle krav om registrering av driftstid fra overløp på nettet innen 31.12.2008

---

**Utarbeidet dato:** 13.6.2008

**Godkjent dato:**

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Steinar Østlie

Jørn G. Berg, miljøverndirektør

---

## 1. Innledning

Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner på et avvik og en anmerkning er som følger:

- AVVIK defineres som overtredelse av vilkår gitt i utslippstillatelsen eller gjeldende lover og forskrifter, eller på bedriftens egne prosedyrer og instruksjoner som har relevans for å ivareta det ytre miljø.
- ANMERKNING er et forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som fylkesmannen mener det er riktig å påpeke for å ivareta og forbedre det ytre miljø.

## 2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Utslippstillatelse av 14.12.2006.

## 3. Omfang

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

- Status for internkontroll (risikokartlegging, avviksbehandling, ledelsens gjennomgang)
- Beregning av utslippet (tettbebyggelsens) størrelse
- Rutiner for vurdering av *vesentlige endringer* av renseanlegget
- Renseanleggets kapasitet
- Dokumentasjon av overløpenes lokalitet og utforming
- Registrering og beregning av overløpsdrift på nettet
- Kompetansekrav til driftsoperatører
- Styrende driftsparametere ved renseanlegg – dokumentasjon og bruk
- Overvåkings- og alarmutstyr
- Vaktordninger
- Rutiner for kontroll og vedlikehold av styringskomponenter
- Rutiner for planlegging og gjennomføring av utslippskontrollen
- Rutiner for oppfølging og vurdering av resultater fra utslippskontrollen

## 4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under inspeksjonen:

### Avvik 1:

#### **Enkelte rutiner ved drifts- og utslippskontrollen er ikke tilfredsstillende**

Avvik fra:

Utslippstillatelsen. Forurensningsforskriften §§ 14-10 og 14-11.

Kommentarer:

- **Det er ikke satt grenseverdier for akseptable verdier for styrende driftsparametere**

Orto-fosfat og pH benyttes som styrende driftsparametere for renseanlegget. Orto-P-analysene varierer mellom høye verdier over 1 mg P/l og relativt lave verdier. Orto-P-analyser viser hvor mye løst fosfor som finnes i prøven, og viser hvor effektiv omdanningen fra løst til partikulært fosfor har vært ved den kjemiske fellingsprosessen. De høye orto-P målingene gjenspeiler trolig episoder med ekstraordinære meieripåslipp (syre/base-vask). Meieriavløpet har høy alkalitet.

Det bør imidlertid settes en grenseverdi for når konsentrasjonen av orto-P er for høy i forhold til å oppnå optimal felling av løst fosfor.

- **Vannmengdemålers funksjon er ikke kontrollert.**

Forurensningsforskriften § 14-11 setter krav til maksimal måleunøyaktighet på 10 % for vannføringsmålere i renseanlegg. Måleunøyaktigheten bør derfor kontrolleres. Ved inspeksjonen kunne det ikke redegjøres for om hvorvidt det er foretatt slik kontroll.

- **Oppsamlingsflaske for uttak av delprøver til utslippskontrollen står ikke avkjølt.**

Det vil trolig være krav i forbindelse med akkreditering av prøvetaking at oppsamlingsflaske for delprøver skal stå avkjølt mens prøvene tas ut. Det er ikke tilrettelagt for slik avkjøling av prøveflasker ved Alvdal RA.

Uttatte døgnprøver fryses før de sendes til laboratoriet for analyse.

## 5. Anmerkninger

Følgende forhold ble avdekket under inspeksjonen:

### **Anmerkning 1:**

**Kommunen vil ikke kunne oppfylle krav om registrering av driftstid fra overløp på nettet innen 31.12.2008**

Kommentarer:

Alle overløp på nettet skal ha utstyr for registrering av driftstid og frekvensregistrering (antall ganger overløpet er i drift). Forurensningsforskriften setter krav til 31.12.2008 for etablering av slikt utstyr. Tilsvarende krav ble imidlertid fastsatt i kommunens utslippstillatelse fra 1993.

Avløpsnettet har 2 mindre pumpestasjoner som ikke er tilknyttet driftsovervåkingsanlegget (Moan, 10-12 boliger og Gjelten, ca. 25 boliger). Overløpsdrift blir ikke målt direkte. Kommunen bør imidlertid vurdere om omfang av og mengde overløpsdrift ved disse stasjonene kan beregnes med tilstrekkelig nøyaktighet ut fra trendkurver i driftskontrollanlegget.

## 6. Andre forhold

Det foreligger planer om utbygging av et større, høgstandard hytteområde nær Alvdal sentrum. Kommunen vil måtte gjennomføre en vurdering av ledig behandlingsskapasitet ved renseanlegget før avløpet fra hytteområdet kan tas inn på anlegget. Et nødvendig tiltak for å øke kapasiteten ved anlegget kan være å forbedre rensetiltakene ved tilknyttet meieri ytterligere.